

Перша наука

Олександр Копиленко

Цей горбик землі досі ще рябий, бо на ньому серед кущів терну, шипшини, дерези і старого бур'яну лежить сніг.

На південному схилі горбика сонце вже розтопило сніг і вітер шелестить густою торішньою травою... Тут під кущем і народилося зайченя. Воно цілих два дні прожило на світі і вже дещо знає. Перш за все навчилось ховатись від ворогів так, щоб вони не помітили його. Цю науку передала йому мати. Ця стара статечна зайчиха обдурила за свій п'ятирічний полохливий вік не одну пару собак, чимало мисливців, лисів, сов. Одного разу навіть вовка так заплутала серед кущів шипшини в гаю, що він собі тільки боки подер колючками та поплентався геть до болота, а звідти в лісову гущавину.

Зайчиха знала чимало таємниць. Ось вона ляснула вухами, і нагодоване зайченя затаїлось під кущем, в сухому бур'яні, на південному схилі горбика. Сюди не так часто потрапляють вороги, і до того ж близько зелена, соковита озимина *. Туди й пострибала зайчиха підживитись.

Навіть на три кроки людське око не помітить, що в сіро-рудій траві тихенько насторожився пухнастий живий клубочок. Зайченя сидить в ямці, під корінням, а над ним ворухиться сухе велике листя торішнього бур'яну, що зветься ведмеже вухо.

Тепло світить сонце. Повіває лагідний вітерець. А на світі стільки цікавого! Зайченя не витримує і піднімає вуха. Далі повертає голову, підводиться на ноги і раптом стовпіє: перед ним стоїть якесь страхіття, що вилізло з-під купи сухого бур'яну, неначе з-під землі. Воно здалося зайченяті великим звіром з гострою мордою, маленькими очима, на коротких лапах і з колючками замість шерсті.

В'яло, похитуючись після кількомісячного сну, цей страшний звір виповз на сонечко і пройшов на відстані півстрибка від зайченяти.

Не встигло зайченя збагнути, що діяти, коли над кущем крутнувся чорною тінню крук і націлився на нього. Зайченя крикнуло своєю мовою: мамо!., і злякало їжака, що був уже біля нього.

Їжак скрутився в клубок і виставив гострі голки. Чорний крук кинувся на зайченя, але воно залізло під корінець біля їжака.

Тут крук і промахнувся. Вчепившись лапами в їжака, крук каркнув сердито і знову метнувся вгору. Йому треба було роздивитись, куди залізло зайченя, щоб таки вхопити його і заклювати... Вгледівши його, крук сів під кущ і вже націлився на зайченя.

Але в цей момент величезними стрибками примчала зайчиха і так вдарила крука задніми ногами, що він тільки сердито закректав і боком подався понад зеленою озиминою.

Тоді зайчиха повела за собою зайченя в яр, бо краще такому малому не потрапляти близько і до їжака. Часом і їжак пробує нападати на зовсім малих, ще кволих зайченят.

* Озимина — пшениця, жито, овес, ячмінь, які висівають восени і залишають

зимувати під снігом.